

Про наукову діяльність факультету психології у 2014 році

Основні пріоритетні напрями наукової діяльності факультету психології

Кафедра загальної психології

- ✓ Проблеми психології пізнавальних процесів
- ✓ Психологія розвитку

Кафедра прикладної психології

- ✓ Психологічні особливості особистості та соціальних груп у контексті викликів сучасності

Кафедра психологічного консультування і психотерапії

- ✓ Статеворольова психологія

Кафедра педагогіки

- ✓ Теорія та практика формування педагогічної майстерності майбутніх фахівців
- ✓ Онтоінвайроментальна педагогіка

Навчально-наукова лабораторія психодіагностики

Розробка психологічних технік, методик, в тому числі і апаратних

Навчально-наукова лабораторія розвитку

Впровадження в навчальний процес розвивального навчання та гуманістичного підходу в психології

Характеристика науково-педагогічного персоналу факультету психології

№ п/п	Показник	Роки			
		2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік
1	2	3	4	5	6
1.	Загальна чисельність науково-педагогічного персоналу, що працює на спеціальності, (осіб) з них: докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	58	54	53	54
		10	10	9	9
		33	30	32	33
2.	Середній вік штатних викладачів 3 науковими ступенями і вченими званнями: в т.ч. докторів наук, професорів кандидатів наук, доцентів	50,9	52,2	50,4	49,9
		58,5	59,5	60,0	58,0
		48,7	50,1	47,6	47,1

Тема НДР

- “Гендерний розвиток особистості сучасної молоді: особливості соціалізації та життєвих стратегій”. Науковий керівник проф. Кочарян О.С. Обсяг фінансування 202 тис. грн. В 2014 – 62 тис. грн.
- Об`єкт дослідження: гендерний розвиток особистості;
- Предмет дослідження: чинники та механізми гендерної соціалізації особистості та формування життєвих стратегій у нормативному та девіантних варіантах
- Наукові досягнення світового рівня:
- Встановлено, що в процесі гендерного розвитку жінки є два значущі кризи розвитку (відриви від батьків): перший відрив від матері, а другий – від батька.
- Дівчата, в яких спостерігається незавершеність будь-якого з етапів психосексуального розвитку мають труднощі у встановленні та підтримуванні постійних партнерських стосунків із чоловіком порівняно з дівчатами, які успішно пройшли обидва відриви від батьків.
- Маскулінність і фемінність не є тотожними конструктами в дівчат, які знаходяться на різних етапах психосексуального розвитку.
- У молодих жінок віком 18-19 років переважають андрогінна і континуально-альтернативна статеворольові моделі. Найбільш поширеним типом гендерної ідентичності є дифузний.
- Визначено феномен функціональної специфічності статеворольових утворень в функціонуванні самоактуалізації та соціально-психологічної адаптації жінок в залежності від структурної моделі, а саме для жінок із андрогінною статеворольовою структурою фемінінні утворення сприяють самоактуалізації та соціально-психологічній адаптації, із континуально-альтернативною структурою – знижують ці показники, із континуально-ад`юнктивною – або мають різнополюсний вплив або зовсім не впливають, маскулінні утворення позитивно впливають на показники жінок із континуально-альтернативною структурою.

Науково-дослідна та іноваційна діяльність студентів та молодих вчених

Науково-дослідна та іноваційна діяльність студентів та молодих вчених

- У 2014 році студенти, аспіранти та молоді вчені факультету психології брали активну участь у різноманітних заходах університетського, всеукраїнського та міжнародного масштабу
- 11 квітня відбулась традиційна міжнародна науково-практична конференція “Вектори психології-2014”, що об`єднала молодих науковців з України, Росії та Білорусі
- 15 квітня на факультеті психології відбулась студентська англomовна конференція “Student`s scientific Conference Criminal Psychology”.
- Студенти факультету психології брали участь у конкурсі “Завтра.ua”, усього 9 чоловік. До другого етапу конкурсу обрано Пантюх Марію та Шувалову Катерину. Пантюх Марія є однією з 4 студентів університету, що вибороли стипендію фонду Віктора Пінчука
- Студентка 4 курсу факультету психології Катерина Шувалова виграла конкурс та отримала можливість пройти стажування за програмою Study tours to Poland у Польщі, м. Вроцлав. Стажування відбувалось у квітні. Під час стажування було розглянуто психологічні аспекти лідерства, роботи студентського самоврядування. Психологічні особливості діалогу студентського самоврядування з міською владою та інше
- Члени СНТ факультету брали участь у якості волонтерів у організації міського заходу “Ніч науки” та у україно-польському проекті “Наукові пікніки”, що проходили у жовтні-листопаді 2014 року
- Фролова Є.В., кандидат психологічних наук, доцент, брала участь у роботі Літньої школи по когнітивній психології пам`яті К. Дункера, де виступила з доповіддю “Розробка методики діагностики стилів кодирования інформації”. Отримала стипендію Кабінету міністрів України для молодих вчених (2014)

Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями, міжнародними фондами

А) Міжнародні програми (TEMPUS), в яких бере участь факультет:

1. Regional Sustainable development on the basis of eco. Партнер – Sensi (м. Вена, Австрія). Факультет психології представляли Крейдун Н.П., Іванова О.Ф.;

Участь у літній школі (м. Валенсія, Іспанія);

Знайомство з підприємствами, які забезпечують сталий економічний розвиток регіону (м. Париж, Франція);

2. Проект покращення ефективності студентських служб. Партнер – Нортамбрії, Великобританія, TEMPUS, “IMPRESS”. Факультет психології представляли Луценко О.Л., Павленко В.М., Махонєва Ю.;

Опрацювання літератури, розробка текстових документів, робоча зустріч у м. Ньюхаел (Великобританія), апробування частини курсу “Розвиток критичного мислення” на студентах факультету психології

Б) Членство у редакційних колегіях міжнародних видань:

Проф. Іванова О.Ф. – член редколегії Міжнародного часопису “Голокост та сучасність”; член ред. Ради Міжнародного наукового журналу “Культурно-історична психологія” (Росія);

Проф. Кочарян О.С. – член Європейської Асоціації психотерапевтів; керівник модальності клієнт-центрованої психотерапії професійної психотерапевтичної ліги Росії;

Доц. Лученко О.Л. – член товариства поведінки людини та еволюції (США); член європейського товариства психології здоров`я (Англія); член асоціації експериментальної психології; член редколегії журналу психофізіології (С-Петербург)

Конкурентоспроможні прикладні розробки та технології

<p>ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ Україна, 03080, МСЦІ, м. Київ-35, вул. Урманська, 45 Тел: (044) 494-06-06 Факс (044) 494-06-87 E-mail: ipr@ipr.gov.ua</p>	<p>STATE INTELLECTUAL PROPERTY SERVICE OF UKRAINE Ukraine, 03080, MSF, Kyiv-35, 45, Urmanska str. Tel: (044) 494-06-06 Fax: (044) 494-06-87 E-mail: ipr@ipr.gov.ua</p>
---	---

РІШЕННЯ
ПРО РЕЄСТРАЦІЮ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА ТВІР

Державна служба інтелектуальної власності розглянула заяву

Луценко Олена Львівна, вул. Ключівська, 276, кв. 84, м. Харків, 61051
(повна ім'я автора, підпис)

заявка від 24.03.2014 № 55522

про реєстрацію авторського права на твір і прийняла рішення зареєструвати авторське право на твір «Літературний вивчений твір наукового характеру "Опосередковані зв'язки в отриманні с противопоказаний поном (сезонного контекста)";
Луценко Олена Львівна
(повна, повна, повна (за наявності) назва твору, повна ім'я, повна ім'я (за наявності) автора (ів))

Внесення відомостей до Державного реєстру здійснюється про реєстрацію авторського права на твір та видача свідоцтва будуть здійснені за умови сплати збору за оформлення і видачу свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір відповідно до п.2 постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1760. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір.

Якщо протягом трьох місяців від дати одержання заявничим рішення про реєстрацію авторського права на твір Державна служба не одержала документ про сплату збору за оформлення і видачу свідоцтва у розмірі та порядку, визначеному законодавством або копію документа, що підтверджує право на звільнення від сплати зменшеного збору, заявка вважається відхиленою і реєстрація авторського права та публікація відомостей про реєстрацію Державною службою не проводиться.

Голова Державної служби інтелектуальної власності **М.В.Коніна**

<p>ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ Україна, 03080, МСЦІ, м. Київ-35, вул. Урманська, 45 Тел: (044) 494-06-06 Факс (044) 494-06-87 E-mail: ipr@ipr.gov.ua</p>	<p>STATE INTELLECTUAL PROPERTY SERVICE OF UKRAINE Ukraine, 03080, MSF, Kyiv-35, 45, Urmanska str. Tel: (044) 494-06-06 Fax: (044) 494-06-87 E-mail: ipr@ipr.gov.ua</p>
---	---

РІШЕННЯ
ПРО РЕЄСТРАЦІЮ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА ТВІР

Державна служба інтелектуальної власності розглянула заяву

Луценко Олена Львівна, вул. Ключівська, 276, кв. 84, м. Харків, 61051
(повна ім'я автора, підпис)

заявка від 24.03.2014 № 55537

про реєстрацію авторського права на твір і прийняла рішення зареєструвати авторське право на твір «Твір наукового характеру "Руководство к тесту "Опросник нарушений хронического венозного";
Луценко Олена Львівна, Габжилова Олена Степанівна
(повна, повна (за наявності) назва твору, повна ім'я, повна ім'я (за наявності) автора (ів))

Внесення відомостей до Державного реєстру здійснюється про реєстрацію авторського права на твір та видача свідоцтва будуть здійснені за умови сплати збору за оформлення і видачу свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір відповідно до п.2 постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1760. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір.

Якщо протягом трьох місяців від дати одержання заявничим рішення про реєстрацію авторського права на твір Державна служба не одержала документ про сплату збору за оформлення і видачу свідоцтва у розмірі та порядку, визначеному законодавством або копію документа, що підтверджує право на звільнення від сплати зменшеного збору, заявка вважається відхиленою і реєстрація авторського права та публікація відомостей про реєстрацію Державною службою не проводиться.

Голова Державної служби інтелектуальної власності **М.В.Коніна**

<p>ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ Україна, 03080, МСЦІ, м. Київ-35, вул. Урманська, 45 Тел: (044) 494-06-06 Факс (044) 494-06-87 E-mail: ipr@ipr.gov.ua</p>	<p>STATE INTELLECTUAL PROPERTY SERVICE OF UKRAINE Ukraine, 03080, MSF, Kyiv-35, 45, Urmanska str. Tel: (044) 494-06-06 Fax: (044) 494-06-87 E-mail: ipr@ipr.gov.ua</p>
---	---

РІШЕННЯ
ПРО РЕЄСТРАЦІЮ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА ТВІР

Державна служба інтелектуальної власності розглянула заяву

Луценко Олена Львівна, вул. Ключівська, 276, кв. 84, м. Харків, 61051
(повна ім'я автора, підпис)

заявка від 24.03.2014 № 55538

про реєстрацію авторського права на твір і прийняла рішення зареєструвати авторське право на твір «Твір наукового характеру "Руководство к тесту "Тест прикладности (сезонного вивчення) вивчення (на повсякденні)";
Луценко Олена Львівна, Абсалмова Каміла Заїратівна
(повна, повна (за наявності) назва твору, повна ім'я, повна ім'я (за наявності) автора (ів))

Внесення відомостей до Державного реєстру здійснюється про реєстрацію авторського права на твір та видача свідоцтва будуть здійснені за умови сплати збору за оформлення і видачу свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір відповідно до п.2 постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1760. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір.

Якщо протягом трьох місяців від дати одержання заявничим рішення про реєстрацію авторського права на твір Державна служба не одержала документ про сплату збору за оформлення і видачу свідоцтва у розмірі та порядку, визначеному законодавством або копію документа, що підтверджує право на звільнення від сплати зменшеного збору, заявка вважається відхиленою і реєстрація авторського права та публікація відомостей про реєстрацію Державною службою не проводиться.

Голова Державної служби інтелектуальної власності **М.В.Коніна**

Конкурентоспроможні прикладні розробки та технології

- розроблена програма психологічної корекції гендерної сфери та сексуальності для жінок «Шлях до жіночності» (акт про впровадження в Інституті клієнт центрованої та експерієнтальної психотерапії);
- розроблена програма тренінгу розвитку психологічної андрогенії для юнаків (акт про впровадження в навчально-наукову службу університету) ім. В.Н.Каразіна);
- розроблено метод направленої уяви «Візуалізація чоловічого та жіночого» (впроваджується при викладанні курсу «Психотерапія» на факультеті психології);
- співробітниками лабораторії психодіагностики виконана комп'ютеризація розробленого раніше тесту примативності (ступені впливу інстинктивних потягів на поведінку) та розміщена інформація про нього на сайті факультету;
- проведена адаптація закордонного тесту критичного мислення (Л. Старкі). Тест впроваджується в навчальний процес факультету психології (курс «Психодіагностика»);

Отримані авторські права на розроблені раніше

психодіагностичні і методики:

- опитувальник жіночої адаптивності у відношеннях з протилежною статтю (О. Луценко - В. Волчанінова) – свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір, державна служба інтелектуальної власності України, № 55036 від 28.05.2014;
- опитувальник порушень здорової поведінки (О.Луценко - О. Габелкова) - свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір, державна служба інтелектуальної власності України, № 55038 від 28.05.2014;
- тест примативності (ступінь впливу інстинктивних потягів на поведінку (О.Луценко - К. Абсалямова) - свідоцтво про реєстрацію права на твір, державна служба інтелектуальної власності України, № 55039 від 28.05.2014;
- проводиться апробація психодіагностичного комплексу для
- банків та фінансових структур «Психологічна прогностична оцінка сумлінності позичальників». Підготовлено програму психологічних діагностичних інструментів, які дозволяють за; допомогою недовгої та нескладної процедури тестування створити | прогноз сумлінності позичальників. Комплекс має два варіанти -І мінімальний та розширений. Мінімальний включає три бланкових! методики, розширений передбачає, крім бланкових, проведення апаратних методик. Потенційно зацікавлені установи: банки та інші фінансові структури, які займаються кредитуванням, (автор - доц. Павленко В.М.).

Співпраця з установами НАН

- У факультету психології існують договірні відносини з установами НАПН України – з Інститутом Г.С. Костюка та з Інститутом соціальної та політичної психології
- У рамках цих відносин реалізується співробітництво кафедри з лабораторією екологічної психології, опубліковано три спільні статті, зроблено дві доповіді на конференції
- У 2014 році продовжується співробітництво в рамках наукової теми “Педагогічні передумови проєстижу українського спілкування у студентському середовищі” з Інститутом соціальної психології
- Студенти факультету психології постійно беруть участь у Літніх психологічних школах, які проводять співробітники Інституту психології, КНУ імені Т.Г. Шевченка та ХНУ імені В.Н. Каразіна; у 2014 році проходила літня школа “Формування життєвого простору”
- Проведена організаційно-діяльнісна гра “Конкурентоспроможність випускника-психолога на сучасному ринку праці” спільно з Інститутом психології імені Г.С. Костюка у лютому 2014 року

Список научных работ, опубликованных та принятых редакцією до друкук у 2014 р. у зарубіжних виданнях, які мають імпакт-фактор

№	Автор	Назва роботи	Назва видання	Том, номер
1	Kocharyan A.S. Tereshenko N.N. Favorova K.N. Kolpak T.N.	Sex-role aspects of personal maturity in young women	Scientific enquiry in the contemporary world: theoretical basic and innovative approach – San Francisco, USA	2014, p 108-115
2	Кочарян А.С. Фролова Е.С. Такмакова М.Ю.	Психометрическая оценка и апробация опросника “Опыт близких отношений”	Академический журнал Западной сибери	№5 (54) т.10, с. 56-59
3	Иванова Е.Ф.	Харьковские встречи с Владимиром Петровичем Зинченко	Журнал культурно-исторической психологии	Т.10, №2
4	Zhukova O.A.	Game technologies in the system of innovation relations of the university	European Applied Sciences, Stuttgart, Gernany	№3, 2014 p.56-58
5	Zhukova O.A.	The moral aspect of educational work with students on prevention of game addiction of school age children	Eastern European Scientific Journal. Dusseldorf, Germany	2014, 2 p.259-264
6	Zhukova O.A.	Principles of didactics in high school: the problem of primacy in the hierarchy	Austrian Journal of Humanities and Social Sciences	№7-8 p. 78-83
7	Жукова О.А.	Учебная игра и проблемное обучение: некоторые аспекты использования в условиях классического вуза	The Caucasus Economical and Social Analysis Journal of Southern Caucasus: Referred Journal	v.5 i.6 p. 44-47

Заходи з наукової та науково-технічної діяльності, здійснені спільно з облдержадміністрацією

- Співпраця з департаментом оборонної, мобілізаційної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Харківської обласної держадміністрації – участь у розробці і реалізації Проекту Регіональної програми військово-патріотичного виховання молоді та участі населення у заходах оборонної роботи на 2014-2017 р. (проф. Кривоконь Н.І. – член Робочої групи з розроблення проекту)

Результати НДР, виконаних в межах робочого часу викладачів

- **I. «Індивідуальна та колективна пам'ять у сучасному суспільстві» (Керівник – проф. Іванова О.Ф.)**
- 1. Був зібраний, проаналізований і узагальнений матеріал щодо **пам'яті і структурі діяльності та в процесі розвитку**, а також згідно з проблематики **пам'яті й інтерференції**. Були виявлені певні закономірності інтерференції в довільній і мимовільній пам'яті.
- 2. Дослідження **короткострокової та довгострокової пам'яті**, а саме умов їх результативності у школярів при застосуванні різних способів запам'ятовування.
- 3. Було запроваджено дослідження зв'язку автобіографічної пам'яті з індивідуальними особливостями особистості.
- 4. Дослідження **емоційної пам'яті** та її індивідуальних особливостей.
- 5. **Гендерна пам'ять**. В плані впливу гендеру особистості на особливості запам'ятовування та збереження був проведений цикл досліджень, в межах якого були виявлені гендерні особливості довільного і мимовільного запам'ятовування художніх текстів.
- 6. **Групова пам'ять та спілкування**. Для розробки даної проблематики був здійснений огляд літератури з проблематики пам'яті і спілкування, підібрані методики, намічений план и програма емпіричного дослідження.
- 7. Дослідження і у сфері **колективної пам'яті**, яка обіймає собою такі види пам'яті, як історична, публічна, соціальна і т.ін. Був проведений теоретичний аналіз проблематики колективної пам'яті, форм і засобів її існування та збереження.
- 8. Було проведено аналіз колективної пам'яті на основі теоретичного аналізу творів Т.Г.Шевченка, які розглядалися як втілення **народної пам'яті**.
- **II. Психологічні особливості особистості та соціальних груп у контексті викликів сучасності (Керівник проф. Крейдун Н.П.)**
- Уточнення змісту психічних явищ та поля їх проявів, що будуть вивчатися у межах науково-дослідної роботи;
- Аналіз літературних джерел з досліджуваних напрямків, з пріоритетним вивченням періодичних та зарубіжних видань.
- Підбір та розробка інструментарію для емпіричного дослідження обраних психічних явищ.
- Описання отриманих даних з використанням моделювання та математико-статистичних методів.
- Розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо покращення функціонування особистості та соціальних груп у всіх досліджених сферах життєдіяльності.
- Міжнародне співробітництво
- Впровадження у навчально-виховний процес розробок наукових досліджень: